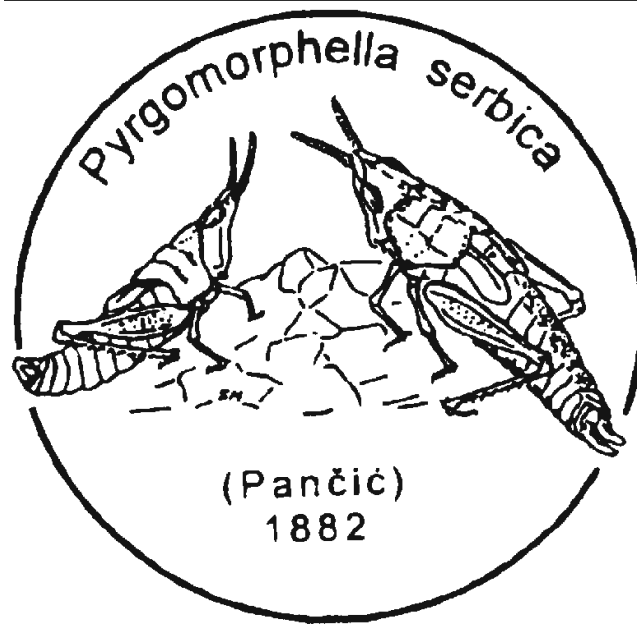

SIMPOZIJUM
ENTOMOLOGA
SRBIJE 2015

SYMPOSIUM OF
ENTOMOLOGISTS
OF SERBIA 2015

KLADOVO
SEPTEMBER 23-27, 2015

ENTOMOLOŠKO DRUŠTVO SRBIJE
ENTOMOLOGICAL SOCIETY OF SERBIA

X SIMPOZIJUM ENTOMOLOGA SRBIJE 2015
sa međunarodnim učešćem

X SYMPOSIUM OF ENTOMOLOGISTS OF SERBIA 2015
with international participation

REZIMEI
ABSTRACTS

KLADOVO
SEPTEMBER 23-27, 2015

Organizatori skupa - Organizers:

**ENTOMOLOŠKO DRUŠTVO SRBIJE
ENTOMOLOGICAL SOCIETY OF SERBIA**

**MINISTARSTVO PROSVETE, NAUKE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA
REPUBLIKE SRBIJE
MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE AND TECHNOLOGICAL
DEVELOPMENT OF SERBIA**

Organizacioni odbor - Organization Committee:

Dr Dušanka Jerinić-Prodanović, predsednik
Dr Biljana Vidović

Naučni odbor - Scientific Committee:

Dr Marko Anđelković, predsednik
Dr Radmila Petanović
Dr Željko Tomanović
Dr Slobodan Makarov
Dr Olivera Petrović-Obradović
Dr Jelica Lazarević
Dr Snežana Pešić
Dr Ante Vujić
Dr Dušanka Jerinić-Prodanović

Izdavač - Publisher:

**ENTOMOLOŠKO DRUŠTVO SRBIJE
ENTOMOLOGICAL SOCIETY OF SERBIA**

Urednik - Editor:

Dr Dušanka Jerinić-Prodanović

Priprema - Computer Layout:

Dr Dušanka Jerinić-Prodanović
Srboljub Črkrić

Štampa - Printed by:

T.R. Spirit, Zemun

**INTRASPECIJSKA FENOTIPSKA VARIJABILNOST
ACERIA DRABAE (NAL.) (ACARI: ERIOPHYOIDEA)
SA BILJNE VRSTE *LEPIDIUM DRABA* L. (BRASSICACEAE)**

ZLATA ŽIVKOVIĆ¹, BILJANA VIDOVIĆ¹, VIDA JOJIĆ², RADMILA PETANOVIĆ¹

¹Katedra za entomologiju i poljoprivrednu zoologiju, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Nemanjina 6, 11080 Beograd-Zemun, Srbija,

Email: zlatazivkovic@gmail.com, magud@agrif.bg.ac.rs & rpetanov@agrif.bg.ac.rs

²Odeljenje za genetička istraživanja, Institut za biološka istraživanja “Siniša Stanković”, Univerzitet u Beogradu, Bulevar despota Stefana 142, 11060 Beograd, Srbija,

Email: vjojic@ibiss.bg.ac.rs

Vrsta *Aceria drabae* (Nal) opisana je sa biljne vrste *Lepidium draba* L. na kojoj izaziva gale cvasti. Okarakterisana je kao potencijalni kandidat klasične biološke borbe protiv *L. draba* jer kao posledica jače infestacije ovom grinjom dolazi u krajnjoj instanci do sterilnosti, bez mogućnosti produkcije semena. Ova biljna vrsta je palearktickog rasprostrnjenja i pripada mediteransko-kontinentalnom flornom elementu, ali je introdukovana u Severnu Ameriku i tamo se smatra invazivnom. Pored primarnog domaćina *A. drabae* je registrovana na još 26 biljnih vrsta u okviru familije Brassicaceae (Monfreda & de Lillo, 2012). Na 28 biljnih vrsta (iz 16 rodova) ove familije, evidentirano je dodatnih 5 nominalnih vrsta roda *Aceria* (*A. capsellae*, *A. cardaminesbellidifoliae*, *A. cardaminis*, *A. ciansensis*, *A. longior*). Nedoumica o taksonomskom statusu ovih vrsta proizlazi iz njihove velike morfološke sličnosti, sličnih simptoma koje izazivaju i činjenice da se većina od njih dovodi u vezu sa *A. drabae* (često bez ikakvog detaljnijeg opisa ili pažljivog proučavanja populacija grinja). Iako se vrsta *A. drabae* smatra značajnim kandidatom biološke kontrole do sada nisu preduzeta detaljnija istraživanja intraspecijske varijabilnosti, niti analize kongeneričkih taksona na biljnim vrstama familije Brassicaceae.

Cilj istraživanja je upoređivanje *A. drabae* sa vrste *L. draba* iz geografski relativno udaljenih područja, radi sagledavanja i utvrđivanja potencijalne intraspecijske fenotipske varijabilnosti ove vrste grinje. Sakupljanje *L. draba* izvršeno je na 9 lokaliteta, 6 sa područja Srbije (Irig, Vršac, Vranje, Aleksinac, Bor, Beograd i Požarevac) i po jedan iz Italije (Lucera) i Mađarske (Budimpešta). Nakon ekstrakcije i preparacije grinja, merena su 23 morfološka karaktera na protoginim ženjkama u uzorku od 30 individua po populaciji. U cilju utvrđivanja intraspecijske morfološke varijabilnosti merena kvantitativna svojstva su analizirana multivarijantnim statističkim procedurama (MANOVA, CVA, UPGMA).

Jednofaktorska multivarijantna analiza varijanse (MANOVA) srednjih vrednosti merenih karaktera je pokazala statistički značajne razlike između populacija *A. drabae* (Wilks $\lambda=0.009$, $F_{(184,1783.13)}= 8.39$, $P=0.0000$). Kanonijskom diskriminantnom analizom (CVA) utvrđeno je da se po prvoj CV osi (opisuje 54.7% ukupnih razlika) odvajaju populacije *A. drabae* iz Vršca i Beograda od populacija iz Vranja, Aleksinca i Požarevca. Po drugoj CV osi (opisuje 19.2% ukupnih razlika) izdvajaju se populacije iz

Vršca, Vranja i Bora u odnosu na populacije iz Beograda i Požarevca. Razdvajanju po CV1 osi najviše doprinosi broj dorzalnih prstenova, dok razdvajanju po CV2 osi najviše doprinosi broj ventralnih prstenova. Pored ova dva, još 8 karaktera utiče na razdvajanje analiziranih populacija *A. drabae* po prve dve kanonijske ose. Slični fenetički odnosi analiziranih populacija *A. drabae* dobijeni su UPGMA klaster analizom Mahalanobisovih distanci.

Dobijeni rezultati ukazuju na postojanje intraspecijske fenotipske varijabilnosti *A. drabae*. Geografska udaljenost analiziranih populacija ove vrste grinje nije u direktnoj vezi sa utvrđenim fenetičkim odnosima.